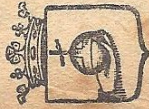

ZUID-FRIESLAND

Uitgave: Fa. W. A. F. KOOPMAN - Kortestreek 33 - Lemmer
Telef. 8 - Giro no. 74992. Hoofdredacteur: A. E. Klijnsma.
Ingezonden stukken zonder onderteekening worden niet geplaatst.

Abonnementsprijs f 1.— p. kwartaal.
Advertentiepr. 8 cent p. m.m. Familieberichten 10 cent p. m.m.
Advertenties worden Donderdags tot uiterlijk 12 uur aangenomen.

Officieel wekelijks orgaan voor

de Gemeente Lemsterland.

De Groningen IV gelicht

Vorige week hebben wij gemeld, dat de Groningen IV gelicht was en in het Krabbersgat bij Enkhuizen aan den grond was gezet.

Na dit schip van de Groninger-Lemmer Schoonboot-Maatschappij, dat in den laten avond van 8 Januari 1945 op het IJsselmeer onderging, weer in het middelpunt der belangstelling staat, nu gaan onze gedachten onwillekeurig terug naar die donkere winter, toen honger en ellende ons van alle kanten aangrinsde, tyrannie en terreur hoogtij vieren en willekeur en rechteloosheid aan de orde van den dag was. Hoe vaak hebben wij in die dagen de arme zwervers langs de wegen gadeslagen torsend hun met moeite en tranen vaak opgedane voedsel, steeds in angst dat dit eten, waarvoor ze dagen langs de dorpen en gehuchten in ons gewest hadden gesjouwd, hen door de S.D. of grüne politie zou worden afgenomen.

Wij hebben ze zien komen die vrouwen en meisjes, hun opgedane aardappelen of peulvruchten moeizaam voortstappend of geladen op een oud vehikel, dat eens de naam in Lemmer waren aangeland om de overtocht naar Amsterdam aan te vangen, hoe vaak gebeurde het dan, dat ze na uren in de rij te hebben gestaan nog teleurgesteld werden, omdat er geen plaats was er ze op een volbrachte oostendheid moesten

ken Verzekeringsmaatschappij hebben het wrak laten zitten. Nu is het eigendom van het Rijk geworden en naar ons wordt megedeeld zal dit ook ter plaatse waar het thans ligt worden verkocht. Zeer waarschijnlijk voor de sloop.

Momenteel is een duiker bezig met het voorloopig dichtmaken van het schip, opdat het straks kan worden afgevoerd en men een juist overzicht kan krijgen van een ander om het geval te kunnen reconstrueren. Daarom heeft ook de Justitie er beslag op gelegd en staat het wrak onder voortdurende bewaking. De lijken van de omgekomenen zijn nog aan boord en is de toestand zooals het uit de golven omhoog kwam. Kajuit, deksalon, schoorsteen en mast, alles is verdwenen, alleen ligt op dek nog een partij oud roest, overblijfselen van de rijwielen die eens eigendom van de passagiers zijn geweest.

Maandag hebben enkele personen o.a. havenmeester Kool, oud Kapitein A. v.d. Meer en sluisnecht Poepjes aan boord van de reddingsboot "Hilda" een bezoek aan het wrak gebracht. Van hen vernamen wij, dat alles een troosteloos aanblik biedt. In de voor-kajuit, waar men het dek over een groot deel heeft uitgebrand ziet men op de stofelijke resten van enkele gekomenen neer.

Het is een aangrijpend drama geweest, zich daar in die voor-kajuit mocht hebben afgespeeld, dat men nu wel aan de verhalen die onze zeggieden ons vertellen. Het wrak van de Groningen IV en de Jan Nieveen, die van

ingesteld waarbij bleek, dat een partij paling ontvreemd was uit de beun van Gebr. Poepjes. Een bootje lag langs zij met jas en andere dingen, waaruit de eigenaar kon worden opgespoord.

De marechaussee werd van het gebeure op de hoogte gesteld en vrij spoedig konden de daders worden opgehaald. Het bleken te zijn A.R. en A.V. die naar de kazerne werden overgebracht. In den loop van den nacht hebben beiden bekend.

Tegen hen is procesverbaal wegens diefstal van visch opgesteld, zoodat deze heeren zich binnen afzienbaren tijd te Leeuwarden zullen hebben te verantwoorden.

Pleizierjachtje gestrand.

Een pleizierjachtje, een z.g. pluut een soort Bunschoter vissersscheepje vertrok Maandag uit onze haven. Even buiten de haven kwam het scheepje, waarschijnlijk doordat de stuurman de schipperskunst niet voldoende machtig was, op den afsluitdijk. Hier kwam ze met weinig moeite weer van af, waarna het tenslotte

Met de wind kwam ook nog spanning in de wedstrijd, want al naar mate de finish naderbij kwam, steeg de spanning en ging het er om wie in de groote Gemengde klasse nog met den eersten prijs zou gaan strijken.

De uitslag is als volgt:

Klasse I

1. U. Jager met Liberty I

Klasse II

1. G. de Jong met Marnocht
2. Joh. Jongma met F.O.S.

Klasse III

1. G. Visser met Brekken
2. R. Zeilstra met Jeppie
3. Johs. Grijsma met Wilster

Klasse IV

1. W. Kingma met Bettie

Benoeming.

LEMMER Sept. Naar wij vernemen is tot boekhouder bij de Ned. Basalt Maatschappij alhier benoemd, de heer P. Rottiné, thans in gelijke betrekking werkzaam bij van Looy's groente grossierderij, terwijl de heer M. Rottiné, werkzaam op het Distributiekantoor als boekhouder benoemd is bij van Looy.

De Maatschappij

wachten.
Vaak hebben we medelijden met deze arme menschen gevoeld, die er op uit trokken om voor hun gezin nog maar iets op te doen, vaak tegen abnormaal hoge prijzen of tegen inruiling van de laatste restjes lijfdracht uit de linnenkast of gouden en zilveren sieraden.

En tusschen de vrouwen en moeders die er voor hun gezin op uit trokken, bewogen zich de parasieten, de zwarte handelaren, die om te verdienen en anderen uit te zuigen met een mooi smoesje de goed geloofige en gulle gevers vaak er tusschen namen.

Schrijnend leed en een geweldige zelfopoffering zagen we bij de afvaart van de boot vaak naast het verachtelijk gedoe van die menschen die elk blijk van naastenliefde en hulpvaardigheid hadden afgeschud en geen ander doel hadden dan geldelijk voordeel te trekken uit de nood en de honger van anderen. En dat, terwijl we als volk van Nederland tegen één gemeenschappelijke vijand stonden, wij inplaats van elkander de helpende hand te bieden, elkaar moreel afmaakten.

Wij weten het en wij hebben niets dan lof voor de boeren en andere gulle gevers, die bij machte waren aan de arme hongerende stedelingen iets mee te geven op hun moeizame reis naar het verre Holland, maar al te vaak vielen ze later in handen van sjacheraars, en de Duitsche roovers, die er steeds op uit waren deze menschen een pondje, boter, vet of spek af te nemen om zichzelf daaraan te goed te doen.

Wat een zee van leed heeft zich in die dagen op en bij die booten afgespeeld, wat een angst is er doortaan en tranen gevloeid als op het punt de veilige haven uit te gaan, de vrije zee tegemoet, nog bij controle het zoo moeilijk verkregen voedsel werd afgenomen, terwijl hongerende kinderen of zieke huisgenooten met groot verlangen de thuiskomst verbeidden van den man en vader, de vrouw en moeder zuster of broer.

Die dagen van leed en honger, van moeite en zorgen wij beleven ze thans in gedachten weer, nu de Groningen IV uit de golven van

van Urk tegen elkaar opbotsten, waardoor de Groningen IV enkele oogenschijnt later zonk. Wij herinneren ons nog de verslagen van de opvarenden en bemanning hoe de redding van de honderden passagiers van de Groningen IV in zijn werk ging. Er viel niets anders te redden dan het vege lijf; slechts een enkeling mocht er in slagen nog iets van zijn bagage over te gooien en zoo te behouden. Naar met groote zekerheid is vastgesteld zijn toen uit de achterkajuit en van het dek alle passagiers op de Jan Nieveen overgegaan. Door de aanvaring echter maakte de Groningen IV water doordat de zijwand openscheurde, waardoor het zee-water binnenstroomde. Daar in de voorkajuit van het schip is toen het drama voltrokken. Naar schatting zijn daar een kleine twintig menschen door verdrinking om het leven gekomen. Dit drama moet zich in enkele oogenschijnten hebben voltrokken, want naar thans het onderzoek heeft uitgewezen, is er een scheur van 30 cm. breedte, die tot bijna de kiel loopt, geconstateerd. Door de aanvaring zijn twee bolders naar binnen geschoven, waardoor de ingang van de voorkajuit klem kwam te zitten en het onmogelijk was zich door de uitgang te verwijderen. Onze plaatsgenoot van der Bijl, die in die dagen opvarende was, wist met zijn beenen de deur in te trappen en zoo buiten te komen, maar toen was er inmiddels reeds zooveel water naar binnen gestroomd, dat de menschen er tot de hals instonden. Het voorschip ging al dieper en dieper en terwijl het water van boven en van onder de vloer instroomde, werden de opgesloten en tusschen vloer en zolder gedrukt, waar het drama zich voltrok. Op hetzelfde oogenblik waren op het achterschip talloze passagiers overgenomen en hebben aan het kortade optreden van de bemanning van beide schepen hun leven te danken.

Nu is vorige week het wrak gelicht en naar Enkhuizen vervoerd. Het werk is uitgevoerd door de fa. Goedkoop van Amsterdam in opdracht van de Nederlandsche regeering. De Groningen Lemmer Stoomboot Mij. en ook de betrok-

onder tot boven bedekt is met mosselen en schelpjes. In het ruim drijven in een compacte massa de aardappelen en peulvruchten en ziet men overblijfselen van pakjes en zakjes, waarin levensmiddelen werden verzonden aan familie en vrienden. Ook ligt er post in 't ruim, want in die dagen vervoerde deze boot post naar en van Holland.
Alles ligt als een vormlooze massa dooreen en eerst nadat de bekisting zal zijn aangebracht kan men beginnen met een nader onderzoek en dan eerst kan aan de berging van de lijken van de omgekomenen worden gedacht.
Wij vernemen nog dat de aanvaring van Groningen IV en Jan Nieveen deze week Donderdag te Amsterdam voor de Raad van Scheepvaart behandeld is.

Gemeentelijk Nieuws

Vischdiefstal.

Het sluispersoneel zag Dinsdagavond een paar personen zich verdacht op en in de omgeving van de visschershaven ophouden. Het was donker en dan is er doorgaans zeer weinig te doen in dat deel van onze plaats. Ze stelden zich verdedt op gaven tevens een seinje aan iemand in de buurt woonachtig, die op de haven een onderzoek instelde, doch aanvankelijk niets verdachts kon bespeuren. Reeds zou hij weer terug keeren toen hij meende op een aak een verdacht geluid te hooren. Hij keerde op zijn schreden terug, waarbij bleek, dat hij zich niet had vergist. In het donker zette een persoon het op een loopen, die pardoes de haven insprong en daarna onder het remmingwerk door weer naar den wal klauwerde en in het donker verdween.
Een nader onderzoek werd

naar lager wal areet, het strand tegemoet.

Ongeveer ter hoogte van de trambrug liep het scheepje aan den grond. De bemanning van de reddingsboot werd gewaarschuwd die daarop zee koos om het scheepje vlot te brengen. Inmiddels waren twee jongens A. Rottin en M. Bootsma naar het scheepje toe gewandeld, de broeks pijpen omhoog gestroopt, om ook de behulpzame hand te bieden. Met wrikken en door het lichaam voor onder de plecht te zetten slaagden de jongens er in het scheepje vlot te brengen. Ze stapten op het vaartuigen brachten het naar de haven, waar het door de inmiddels gearriveerde reddingsboot op sleeptouw genomen en de Vluchthaven ingesleept is. 's Avonds omstreeks 8 uur is het scheepje opnieuw vertrokken, een daad die vrij zeker niet getuigt van de noodige voorzichtigheid bij het bevaren van het IJsselmeer.

Watersportvereniging.

Zondagmiddag had de door de plaatselijke watersportvereniging uitgeschreven onderlinge zeilwedstrijd plaats. Deze vermoedelijk laatste wedstrijd werd niet begunstigd door uitgezocht zeilersweer, want naast volkomen bladstilte begon het tijdens den wedstrijd ook nog te regenen, zoodat het aan alle kanten een mislukking werd. Eerst omstreeks vier uur, toen een klein koeltje het water rimpelde, kwam er eenig schot in de vaartuigjes, die toen nog vrij vlug de route naar en van de Brekken volbrachten.

Naar ons wordt medegedeeld is de fokveekeuring van de afd. Lemsterland van de Friessche Maatschappij van Landbouw thans definitief vastgesteld op Woensdag 25 September a.s. De plaats der keuring is nog niet met zekerheid te zeggen, doch zeer waarschijnlijk zal deze in de Buren te Oosterzee plaats hebben. Het ligt in de bedoeling, dat deze keuring in 15 rubrieken zal worden verdeeld, waaronder ook een rubriek verzameling van één eigenaar. De aangifte is opengesteld tot 18 September a.s.

Onthulling gedenkteekeken.

Zaterdagmiddag vond op de algemeene begraafplaats te Lemmer de onthulling plaats van een gedenksteen voor wijlen ds. L. W. Wessels.

Om de groeve hadden zich vele belangstellenden verzameld toen Ds. Tiemens van Idskenhuis namens de Geref. Kerk van Lemmer, Eesterga en Follega het woord namen er op wees, dat het een daad van pieteit is, waarvoor we hier samen zijn gekomen.

De gemeente van Lemmer c.a. heeft gemeend een gedenkteekeken aan de familie Wessels te moeten aanbieden als blijk van waardeering voor het werk dat deze broeder hier heeft verricht. Hij wist zich gedragen door zijn roeping en zijn werk bestuurd door zijn Zender. Zijn werk en zijn persoon zullen voortleven in de Gemeente. De dankbaarheid jegens hem heeft de Gemeente willen toonen door op zijn graf dit gedenkteekeken te plaatsen, dat zal